T.C.
ANKARA
6. SULH CEZA HÂKİMLİĞİ

DEĞİŞİK İŞ KARAR

DEĞİŞİK İŞ NO **:** 2020/7641 D.İş
KARAR NO **:** 2020/7641

HAKİM **:** Mustafa ASEFLER 107382
KATİP **:** Kübra KILIÇ 181008

İTİRAZ EDEN **: C….. Y……**
VEKİLİ **:** Av. İBRAHİM FIRAT MİDAM
KARARINA İTİRAZ EDİLEN : KEÇİÖREN KAYMAKAMLIĞI

İTİRAZIN KONUSU **:** İDARİ PARA CEZASINA İTİRAZ
İTİRAZ TARİHİ : 11/11/2020
KARAR TARİHİ : 09/12/2020

İtiraz eden hakkında düzenlenmiş olan idari para cezasına itiraz edilmiş olmakla, evrak incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

İtiraz eden C….. Y….. vekili Av. İbrahim Fırat Midam 11/11/2020 tarihli dilekçesi ile; hakkında T.C. Keçiören İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından 1593 Umumi Hıfzıssıha Kanunu'nun 282.maddesi kapsamında (1143 idari yaptırım karar defter sıra numaralı) 900-TL. tutarında uygulanmış olan idari para cezasına itiraz etmiş olup dilekçede belirtilmiş olan hususlar gözönünde bulundurularak iptaline karar verilmesini talep etmiş olduğu görülmüştür.

İtirazın süresinde olduğu anlaşılmakla, idare tarafından verilmiş olan cevabi yazıda; idari yaptırım kararına konu tüm evrakların incelemeye esas olmak üzere Hakimliğimize gönderildiği görülmüştür.

İtiraz eden hakkında ayrıntısı idari para cezasında belirtildiği üzere; Covid 19 kapsamında 1593 Umumi Hıfzıssıha Kanunu'nun 282.maddesi kapsamında idari para cezasının düzenlendiği görülmüştür.

Kanunilik ilkesi 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 4'üncü maddesinde *"(1) Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir. (2) Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir."* şeklinde düzenlenmiştir. Kanunilik ilkesinin zorunlu sonuçları ise, ceza kurallarının açık, belirli olması anlamına gelen "belirlilik kuralı", "kıyas yasağı" ve "geçmişe uygulama yasağı"dır.

Belirlilik ilkesi, kabahatler hukukundaki bir normun kabahat teşkil eden bir hareketi ve yaptırımını vatandaş tarafından anlaşılabilecek şekilde iyi açıklanmasını ifade eder. Bireyler, hangi fiille hangi hukuki yaptırımın bağlandığını, idarenin ne tür müdahale yetkisinin olduğunu normdan anlamalıdırlar. Normu öngörülebilir olması gerekir. Belirlilik ilkesi kural kanun koyucuya yöneliktir. Çerçeve hükmün olduğu hallerde, bu çerçeve hükmün sınırları içerisinde idare de belirlilik ilkesinin muhatabıdır. Sınırları belirli olmayan, geniş yorum imkanı veren, sübjektif değerlendirmelere açık,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EYwc/n7 - 0ToZ4qy - 3lwsd2/ - 7bdYvE= ile erişebilirsiniz.

uygulayıcıların hislerine hitap eden, somut olarak uygulanması kestirilemez normlar belirlilik ilkesine aykırıdır. Bu ilke gereği vücut bulan sarahat hem normun uygulayıcısı görevlilere ve hem de muhataplarına anlama imkanı sunmuş olacaktır. Görevlilerin keyfi uygulamaları engellenmiş olacaktır. Değinildiği gibi kabahatler hukukundaki kesinlik ölçüsünde olmayabilecektir. Aşırı kesinlik aranması hayatın çok yönlülüğü ve karmaşıklığı karşısında düzenin bozulmasına yol açabilecektir. Kabahatler hukuku açısından yeterli derecede belirlilik aranması gerektiği çoğunlukla savunulan görüştür. Takdir yetkisinin tanındığı durumlarda da bu yetkinin nasıl kullanılacağı kanunda gösterilmelidir. Belirlilik ilkesi çerçeve hükümler için de geçerlidir. Çerçeve hükümde hiçbir sınır ve çerçeve çizilmeden idareye yetki verilmesi hukuka aykırı olacaktır. Çerçevesi ve sınırları çizilmiş kanuna dayanarak ihdas edilmiş alt düzenleyici işlemlerle tesis ediliş tedbirlerin de belirlilik ilkesine uygun yapılması gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle alt düzenleyici işlemler de duraksamaya yer vermeyecek açıklıkta olmalıdır.

Danıştay 6. Dairesinin 06.01.2020 tarihli ve 2015/9494-2020/43 E-K sayılı emsal bir kararında, *"Buna karşılık suçta ve cezada kanunilik ilkesinin daha esnek uygulandığı idari suçlar yönünden de suç ve cezalara ilişkin olarak kanun metninde yalnızca genel bir atıfla yetinilmesi yeterli değildir. Anayasa Mahkemesinin 14/1/2015 tarihli ve E.2014/100, K.2015/6 sayılı kararında da vurgulandığı üzere idari suç ve cezalara ilişkin düzenlemelerin içerik bakımından da belirli amacı gerçekleştirmeye elverişli olması gerekir. Bu açıdan kanun metni, bireylerin hangi somut fiil ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belirli bir açıklık ve kesinlikte öngörebilmelerine imkân verecek nitelikte olmalıdır."* şeklinde açıklamıştır. Bu bakımdan idari yaptırımlar konusunda genel kanun niteliğini haiz Kabahatler Kanunu'nda yer alan kanunilik ilkesinde sözü geçen, idari yaptırımların genel düzenleyici işlemlerle içeriğinin doldurulmasına izin verilmesine ilişkin hükmün söz konusu idari yaptırımın kanunda öngörülmeksizin tamamen genel düzenleyici işlemlerde düzenlenebileceği şeklinde yorumlanamayacağı açıktır. Nitekim kanun koyucu yaptımların türü, süresi ve miktarının ancak kanunla belirlenebileceğini kesin olarak belirtmiştir. Hukuki güvenlik ile belirlilik ilkeleri, hukuk devletinin varlığının ön koşullarındandır. Bireylerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerektirir. Belirlilik ilkesi ise yasal düzenlemelerin, bireyler ve idareler yönünden herhangi bir duraksamaya ve şüpheye yer vermeyecek şekilde açık, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, aynı zamanda kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı önlemler içermesini ifade etmektedir. Bu açıdan, kanunlar, bireylerin, gerektiğinde hukuki yardım almak suretiyle, hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belli bir açıklık ve kesinlikte öngörebilmelerine imkan verecek nitelikte olmalıdır. Bir başka ifade ile, kanunun uygulanmasından önce muhtemel etki ve sonuçlarının yeterli derecede öngörülebilir olması gerekmektedir. (AYM, E.2013/39, K.2013/65, 22/5/2013). şeklinde karar verilmiştir.

Somut olayda idare tarafından itiraz eden C……. Y……. hakkında 1593 Umumi Hıfzıssıha Kanunu'nun 282.maddesi kapsamında (1143 idari yaptırım karar defter sıra numaralı) 900- TL.tutarında idari para cezası düzenlendiği anlaşılmıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanununda;

"Kanunîlik ilkesi

Madde 4- (1) Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EYwc/n7 - 0ToZ4qy - 3lwsd2/ - 7bdYvE= ile erişebilirsiniz.

(2) Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir." şeklinde düzenleme bulunmaktadır.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununda maske takmayanlara 900 TL idari para cezası düzenleneceğine dair açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Ayrıca 1593 sayılı yasanın 282'nci maddesi gereğince 5326 Sayılı Yasa'nın 17/2 maddesinin *"İdaripara cezası, kanunda alt ve üst sınırı gösterilmek suretiyle de belirlenebilir. Bu durumda, idari para cezasının miktarı belirlenirken işlenen kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumu birlikte göz önünde bulundurulur."* dikkate alınarak, alt ve üst sınırı gösterilen idari para cezasının miktarı mülki amir tarafından 2020 yılı yeniden değerleme oranlarına göre **789.-TL.** 'den **3.180.-TL.'**ye kadar idari para cezası verilebilecektir. Somut olayda idari para cezasını düzenleyen kurum tarafından idari para cezası alt sınırdan uzaklaşılarak verilmiştir. İtiraza konu idari para cezası kararında kurum tarafından idari para cezasının miktarı belirlenirken işlenen kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumunun nasıl ve hangi gerekçelerle değerlendirildiğine ilişkin hiç bir ibareye yer verilmemiştir. Ceza miktarının belirlenmesinde esas alınan denetime elverişli hiç bir ölçü gösterilmemiştir.

Danıştay 13. Dairesinin 14/11/2012 tarihli ve 2010/3479-2012/3012 E-K sayılı kararında da belirtildiği üzere, fiilin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumu birlikte göz önünde bulundurulduğunda, Kanun'da öngörülen alt sınırdan uzaklaşılarak idari para cezası verilmesini hukuka uygun görmemiştir. Diğer bir değişle, idari para cezası verilmesinin gerekçesi ve delillerinin belirtilmesi zorunlu olduğu gibi, alt sınırdan uzaklaşmanın gerekçesi ve delilleri idari para cezası kararında ayrıca ve özellikle yazılı olmalıdır.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununda maske takmayanlara 900 TL idari para cezası düzenleneceğine dair açık bir düzenleme bulunmaması ile ayrıca yukarıda ayrıntılı şekilde izah edilen anlatım ve gerekçe ışığında kanunilik ve belirleyicilik ilkeleriyle birlikte Anayasa'nın Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması başlıklı 13. Maddesi ile Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması başlıklı 15. Maddesi ve Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı başlıklı 17. Maddesi ile Kişi hürriyeti ve güveliği başlıklı 19. Maddesi de dikkate alındığında idari para cezasına karşı yapılmış olan itirazın yerinde olduğu kanaatine varılmakla, usul ve yasaya aykırı olarak düzenlenmiş olan idari para cezasına karşı yapılmış olan itirazın kabulüne dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

KARAR Yukarıda Açıklanan Nedenlerle:

1- İtiraz eden C……. Y……'a T.C. Keçiören İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından uygulanmış olan idari para cezasına karşı yapmış olduğu itirazının **KABULÜ** ile; T.C. Keçiören İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından 1593 Umumi Hıfzıssıha Kanunu'nun 282.maddesi kapsamında (1143 idari yaptırım karar defter sıra numaralı) 900-TL. tutarında uygulanmış olan idari para cezasının **İPTALİNE,**

2- Dosya için yapılan 1 tebligat gideri olan 19.-TL.' ile 1 e-tebligat gideri 5,50.-TL olmak üzere toplam 24,50.-TL'nin itiraz eden T.C. Keçiören Kaymakamlığından alınarak hazineye irat kaydına,

3- Kararın taraflara tebliğine,

Dair, dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda kesin olarak karar verildi.09/12/2020

Katip 181008 Hakim 107382

^ ***e- imza*** ^ ***e- imza***

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EYwc/n7 - 0ToZ4qy - 3lwsd2/ - 7bdYvE= ile erişebilirsiniz.